

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-381/05
Бања Лука, 22.9.2006. године**

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Стевана Савића, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Томић Биљане, Драгослава Лукића и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужилаца: Р. В., С. В., А. В., обоје заступа законска заступница, мајка Р. В., и М. В., сви из села Б., Н. Г., које заступа Б. Г., адвокат из Н. Г., против тужене Р. С., В.Р.С., коју заступа В.П.В.Р.С. и Д. Д., сина Б. из Г. В., општина Н. Г., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене Републике Српске, против пресуде Окружног суда у Б. Гж-597/03 од 17.3.2005. године, на сједници одржаној дана 22.9.2006. године, донио је

П Р Е С У Д У

Ревизија се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Н.Г. П-135/99 од 26.3.2002. године, тужена је обавезана да тужиљи, В. Р. (у даљем тексту: првотужилац), В. С. (у даљем тексту: друготужилац), В. А. (у даљем тексту: трећетужилац) и В. М. (у даљем тексту: четвртотужилац), накнади нематеријалну штету сваком од по 9.000 КМ са законском затезном каматом од 26.3.2002. године до исплате (став 1). Обавезана тужена РС и тужени Д. Д. (у даљем тексту: друготужени) да прво и четвртоужили солидарно плате 2.000 КМ са законском затезном каматом почев од 22.6.1999. године до исплате уз накнаду трошкова спора у износу од 1.050 КМ, све у року од 15 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења (став 2). Преко досуђених износа захтјев тужилаца је одбијен (став 3).

Другостепеном пресудом Окружног суда Б.Гж-597/03 од 17.3.2005. године, жалба тужене Р. С. дјелимично је уважена, наведена првостепена пресуда у односу на ову тужену преиначена у досуђујућем дијелу утолико што је накнада за душевне болове због смрти блиског лица првотужили са 9.000 КМ снижена на 7.000 КМ, накнада за исти вид штете, друготужиоцу, треће и четвртотужили са 9.000 КМ снижена на 8.000 КМ; накнада трошкова сахране прво и четвртотужили са 2.000 КМ снижена на 1.500 КМ са законском затезном каматом почев од 26.3.2002. године умјесто од 22.6.1999. године, уз накнаду трошкова поступка који су снижени са износа од 1.050 КМ на износ од 823 КМ, док се жалба тужене Р. С. у осталом досуђујућем дијелу одбија и првостепена пресуда у преосталом досуђујућем дијелу, као и одлука о плаћању законске затезне камате на досуђену накнаду нематеријалне штете, потврђује (став 2).

Тужена Р. С. (у даљем тексту: првотужена), побија другостепену пресуду у досуђујућем дијелу, због погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи, тако што ће се жалба у односном дијелу уважити и тужбени захтјев одбити, или да се побијана пресуда укине у досуђујућем дијелу и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији (чл. 390. ст. 3. Закона о парничном поступку – «Службени лист СФРЈ», бр. 4/77 до 35/91, и «Сл. гласник РС» бр. 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ЗПП).

Ревизија није основана.

Тужбом се тражи накнада материјалне и нематеријалне штете због смрти блиског лица.

Не стоји приговор ревизије првотужене да није одговорна за накнаду штете, већ да је искључиво одговоран за накнаду штете друготужени.

Правилан је закључак другостепеног суда да употребом аутомобила првотужене којим је управљао друготужени, првотужена одговара за накнаду штете.

Наиме, одговорност првотужене за накнаду штете од употребе аутомобила, као опасне ствари заснива се на начелу узрочности (принцип каузалитета, односно објективне одговорности – чл. 154. ст. 2., чл. 173. и 174. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85 и 57/89, те "Службени гласник Републике Српске", бр. 17/93, 3/96 и 39/03, даље: ЗОО).

Када су нижестепени судови у поступку утврдили, да је друготужени управљајући аутомобилом првотужене узроковао смрт предника тужилаца, који је извршењем кривичног дјела, тешког дјела против безбједности јавног саобраћаја из чл. 186./2 у вези са одредбом чл. 181./1 КЗРС – посебни дио, оглашен кривим и осуђен на казну затвора у трајању од 1 године дана, као и да из налаза и мишљења саобраћајног вјештака В. С. произилази да нема доприноса предника тужилаца у настанку саобраћајног удеса у коме је овај смртно страдао, а тиме и штете, чиме да се нису оствариле законске претпоставке из одредби чл. 192. ст. 2. у вези са одредбом чл. 177. ст. 2. ЗОО, онда је правилан закључак нижестепених суда да у овом случају нема подјелене одговорности у настанку саобраћајног удеса у коме је страдао предник тужиоца, а како је већ речено.

Ни материјално право у погледу висине накнаде материјалне и нематеријалне штете није погрешно примјењено на штету првотужене.

Приговор ревизије да накнада за изградњу надгробног споменика предника тужилаца спада у управну а не судску надлежност, не може се прихватити.

Тачна је тврдња ревизије да је одредбом чл. 89. ст. 1. Закона о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца ("Службени гласник Републике Српске", бр. 35/99), прописано да породици погинулог борца, који је погинуо учествујући у оружаним акцијама после 11. августа 1990. године, има право на накнаду трошкова изградње надгробног споменика погинулог борца, о којем праву у смислу одредби чл. 103. ст. 1. тог Закона рјешава општински орган управе надлежан за питање бораца и жртава рата.

Међутим, у овом случају, како то правилно закључује побијана пресуда, није у питању накнада штете узрокована вршењем војне службе предника тужилаца, већ је у питању одговорност тужене по основу имаоца аутомобила као опасне ствари, којим је узрокована штета за овај вид штете у износу од 1.500 КМ, то је досуђени износ у складу са одредбом чл. 193. ЗОО.

Досуђујући накнаду нематеријалне штете на име претрпљених и будућих душевних болова због смрти блиског лица тужилаца у износима наведеним у изреци другостепене пресуде, другостепени суд је имао у виду околности под којима је смртно страдао предник тужилаца, као и тешке последице које је на њих оставила његова смрт, накнада је и по оцјени овог суда, правилно одмјерена примјеном одредбом чл. 201. ст. 1. у вези с одредбом чл. 200. ЗОО и чл. 223. ЗПП.

Нижестепене пресуде немају, према томе, недостатака на које се указује у ревизији односно на које овај суд пази по службеној дужности.

Из тих разлога, а на основу одредби чл. 393. у вези с одредбама чл. 396. ЗПП и чл. 456. ст. 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске", бр. 58/03, 85/03 и 74/05), одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа
Стеван Савић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић